

a...

Česká
alzheimerovská
společnost

Sborník abstraktů

Pražské gerontologické dny 2026

Pražské gerontologické dny 2026

Novinky v prevenci, diagnostice a léčbě demence

19.–20. května 2026
Hotel Duo
Teplická 492, Praha 9

Pořádají: Česká alzheimerovská společnost, Česká gerontologická
a geriatrická společnost ČLS JEP, Gerontologické centrum a Centrum pro
studium dlouhověkosti a dlouhodobé péče FHS UK

Ministerstvo
zdravotnictví

Partner konference Senevida, člen skupiny Penta Hospitals

Projektový partner ADDIT-CE

Financováno
Evropskou unií

www.anavex.com LIFE SCIENCES CO.

Obsah

Program	6
Přednášky	8
Význam jídla a stolování pro kvalitu života lidí s demencí v institucionální péči Eva Ferrarová	8
Pozitivně na demenci i v domácím prostředí Lucie Hájková	9
Různé tváře demence: od diagnózy k cílené každodenní péči Marie Harmáčková	9
Příroda jako nefarmakologický element podpory péče o lidi s demencí Iva Holmerová	10
Novinky v prevenci a léčbě Alzheimerovy nemoci Jakub Hort	11
Ruce i nohy křížem: potenciál kontralaterálních pohybů v péči o osoby s demencí Kateřina Macháčková, Hana Polanská	12
Fyzická aktivita, kognícia a biomarkery neurodegenerácie u seniorov so zvýšeným rizikom vzniku Alzheimerovej choroby Katarína Ondičová, Lucia Slobodová, Barbara Ukropcová	13
Nová funkcionalita „Test paměti Harrison Basic“ a první mezinárodně publikované výsledky – aplikace Terrapino Jan Pavlík	14
Než ztratím sama sebe Věra Ryšavá	15

Zpomalení stárnutí je klíčem k prevenci demence Kateřina Sheardová	16
Sociální zabezpečení pro seniory a jejich pečující, novinky v roce 2026 Jana Venclová	16
Ten, ktorého som nechcela milovať – odpustenie neprichádza samo. Liečebnopedagogická intervencia v kontexte rodinnej starostlivosti o osobu žijúcu s demenciou Mária Wirth	17
Workshopy	19
Koordinovaná podpora a péče o lidi s demencí – od fragmentace k integraci Alžběta Bártová, Lucie Rybyšarová	19
Poradenství prakticky. Podpora na cestě k diagnóze syndromu demence (pro absolventy kurzu ETP; 6 hod) Eva Jarolímová, Lucie Hájková	20
PERMANENTO V PRAXI: Žádné další rady, ale vlastní zkušenost Kateřina Macháčová	21
Sexuální a vztahový wellbeing jako prevence demence a jedna z cest k udržení kvality života při onemocnění Jolana Novotná	22
Bez pera a papiera – kreatívne spôsoby ako stimulovať kognitívne funkcie u seniorov s miernou kognitívnou poruchou Mária Wirth	22

Program

Pražské gerontologické dny 2026

Novinky v prevenci, diagnostice a léčbě demence

Místo konání: Hotel Duo, Teplická 492, Praha 9

19.–20. května 2026

Úterý 19. května 2026

8.30–9.30 registrace

9.30–11.30

Holmerová I.: Příroda jako nefarmakologický element podpory péče o lidi s demencí

Ryšavá V.: Než ztratím sama sebe

Harmáčková M.: Různé tváře demence: od diagnózy k cílené každodenní péči

Venclová J.: Sociální zabezpečení pro seniory a jejich pečující, novinky v roce 2026

Hort J.: Novinky v prevenci a léčbě Alzheimerovy nemoci

11.30–12.30 oběd

12.30–14.00

Sheardová K.: Zpomalení stárnutí je klíčem k prevenci demence

Macháčková K., Polanská H.: Ruce i nohy křížem: potenciál kontralaterálních pohybů v péči o osoby s demencí

Ondíčková K., Slobodová L., Ukropcová B.: Fyzická aktivita, kognícia a biomarkery neurodegenerácie u seniorov so zvýšeným rizikom vzniku Alzheimerovej choroby

Pavlík J.: Nová funkcionality „Test paměti Harrison Basic“ a první mezinárodně publikované výsledky – aplikace Terrapino

14.00–14.30 káva

14.30–16.00

Wirth M.: Ten, ktorého som nechcela milovať – odpustenie neprichádza samo. Liečebnopedagogická intervencia v kontexte rodinnej starostlivosti o osobu žijúcu s demenciou

Ferrarová E.: Význam jídla a stolování pro kvalitu života lidí s demencí v institucionální péči

Hájková L.: Pozitivně na demenci i v domácím prostředí

Středa 20. května 2026

9.00–12.00 workshopy (probíhají současně)

Workshop 1. Bártová A., Rybyšarová L.: Koordinovaná podpora péče o lidi s demencí – od fragmentace k integraci

Workshop 2. Jarolímová E., Hájková L.: Poradenství prakticky. Podpora na cestě k diagnóze syndromu demence (pro absolventy kurzu ETP; 6 hod)

Workshop 3. Macháčková K.: PERMANENTO V PRAXI: Žádné další rady, ale vlastní zkušenost

Workshop 4. Novotná J.: Sexuální a vztahový wellbeing jako prevence demence a jedna z cest k udržení kvality života při onemocnění

Workshop 5. Wirth M.: Bez pera a papiera – kreatívne spôsoby ako stimulovať kognitívne funkcie u seniorov s miernou kognitívnou poruchou

10.15–10.45 káva

Přednášky

Význam jídla a stolování pro kvalitu života lidí s demencí v institucionální péči

Eva Ferrarová

V posledních desetiletích se v oblasti dlouhodobé péče prosazuje péče orientovaná na člověka, která zdůrazňuje autonomii, důstojnost a aktivní zapojení klientů do každodenního života, včetně oblasti stravování. Příspěvek se zaměřuje na to, jak může jídlo a stolování představovat významný nástroj ke zlepšování kvality života lidí s demencí v institucionálním prostředí. Z perspektivy aplikované antropologie je stravování chápáno nejen jako nutriční akt, ale jako kulturně a vztahově ukotvená praxe, skrze niž mohou klienti udržovat kontinuitu identity, smysl a pocit kompetence i v podmínkách omezené autonomie.

Na základě teoretických konceptů person-centered care a resilience a empirických poznatků z praxe zařízení dlouhodobé péče příspěvek ukazuje, že možnost participace na výběru jídla, jeho přípravě a konzumaci podporuje aktérství klientů, zachování jejich funkčních schopností a snižuje riziko pasivizace. Zvláštní pozornost je věnována každodenním, zdánlivě drobným úpravám prostředí a postupů – například podpoře samostatného jedení, práci s paměťovými stopami prostřednictvím známých činností či vhodnému vizuálnímu ohraničení talíře – které mohou mít zásadní dopad na orientaci, soustředění a soběstačnost lidí s demencí.

Příspěvek zároveň kriticky reflektuje pojem „volby“ v kontextu kognitivního omezení a zdůrazňuje význam podporovaného rozhodování, zakotveného v konkrétních vztazích mezi klienty, personálem a rodinami. Jídlo a stolování jsou zde prezentovány jako praktický nástroj institucionální podpory resilience, který umožňuje zachovávat důstojnost, aktivitu a smysluplné zapojení lidí s demencí v každodenním životě.

PhDr. Eva Ferrarová, Ph.D., získala doktorát na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, kde se v současné době zabývá antropologií jídla. Je autorkou odborných článků a knih. V posledních letech se zabývá významem jídla u starších dospělých a resilienčními mechanismy a strategiemi, které si vytvářejí, aby zachovali důstojnost a kontinuitu ve stravování.

kontakt: eva.ferrarova@seznam.cz

Pozitivně na demenci i v domácím prostředí

Lucie Hájková

Péče o blízkého s demencí je jednou z nejnáročnějších životních rolí a často s sebou přináší pocit bezmoci, kdy se z každodenní rutiny stává vyčerpávající boj. Když nemoc postoupí do dalších stadií a interakce s blízkým mohou být obzvláště náročné, hledají rodiny rychlá řešení, která mnohdy zhoršují kvalitu života člověka s demencí. Často přitom stačí jen malá změna perspektivy. Díky jinému úhlu pohledu pak namísto nálepkování „problémového chování“ vidíme skutečné, neuspokojené potřeby. Jak říká zakladatelka Positive Approach to Care (PAC) Teepa Snow: „Buďte detektivem, ne soudcem.“

Od dubna 2026 spouštíme nový projekt „Pozitivně na demenci i v domácím prostředí“, podpořený Magistrátem hl. m. Prahy. Naším záměrem je poskytovat podporu přímo v domácnostech pečujících. V prezentaci vás seznámíme s plánovaným využitím videozáznamů jako nástroje pro rozpoznání skrytých detailů v péči.

Mgr. Lucie Hájková působí v České alzheimerovské společnosti již od roku 2007, kdy začala koordinovat menší tým pracovníků terénní respirační služby. Momentálně působí na pozici konzultantky odborného sociálního poradenství ČALS, a i nadále zprostředkovává komunikaci s kontaktními místy ČALS a koordinuje projekt Dny paměti. Setkat se s ní můžete také v rámci kurzů, jak pro pečující, tak pracovníky v sociálních službách, které ČALS pořádá. Může se stát, že k vám zavítá i v rámci certifikace Vážka®, kde působí jako auditorka. Dlouhodobě se zabývá hledáním způsobů, jak zlepšovat kvalitu života lidí s demencí i jejich pečujících. Inspiraci hledá i v příkladech dobré praxe ze zahraničí, proto v létě 2024 absolvovala kurzy Positive Approach to Care pod vedením Teepy Snow.

kontakt: lucie.hajkova@alzheimer.cz

Různé tváře demence: od diagnózy k cílené každodenní péči

Marie Harmáčková

Demence nepředstavuje jednotné onemocnění, ale heterogenní skupinu syndromů s rozdílnou patofyziologií, průběhem i potřebami pacientů. Správné rozpoznání typu demence umožňuje pacientovi i jeho pečujícím lépe pochopit podstatu onemocnění, přizpůsobit komunikaci a prostředí a předcházet tak komplikacím. Individualizovaný přístup je klíčovým nástrojem ke zlepšení pocitu bezpečí, důstojnosti a kvality života nemocných i jejich pečujících.

Alzheimerova nemoc je nejčastější forma demence, která obvykle začíná plíživě. Typicky se projevuje zhoršováním epizodické paměti, postupně se přidává porucha dalších kognitivních funkcí, například řeči, schopnosti plánovat a rozhodovat se nebo orientace v čase a prostoru. Péče by proto měla být zaměřena na bezpečné

a přehledné prostředí, podporu soběstačnosti a v pozdějších fázích také na zvládání poruch chování.

Vaskulární demence souvisí s onemocněním mozkových cév a rizikovými faktory, jako je vysoký krevní tlak, vysoký cholesterol, cukrovka nebo poruchy srdečního rytmu. Její průběh bývá často schodovitý. Kromě poruchy paměti jsou výrazné zejména potíže s koncentrací, zpomalené myšlení a poruchy plánování, organizace a rozhodování. Důležitá je prevence dalšího zhoršování, tedy pečlivá léčba kardio-vaskulárních rizik.

Demence s Lewyho tělísky se projevuje kolísáním pozornosti a myšlení, častými vizuálními halucinacemi a příznaky podobnými Parkinsonově nemoci (např. třes, ztuhlost). Časté jsou také poruchy spánku a zvýšená citlivost na některé léky, zejména antipsychotika. Při péči je vhodné používat klidnou, citlivou a nedirektivní komunikaci a zaměřit se na bezpečné a stabilní prostředí.

Na začátku frontotemporální demence se více než poruchy paměti objevují změny chování, osobnosti nebo řeči. Patří sem například impulzivita, sociálně nevhodné chování, ztráta empatie, apatie nebo problémy s vyjadřováním a porozuměním. Nemoc obvykle postupuje pomaleji než Alzheimerova nemoc, nicméně v pozdějších stádiích dochází k širšímu kognitivnímu poklesu. Péče proto vyžaduje specifický způsob komunikace přizpůsobený poruchám chování a řeči a výraznou podporu rodiny, která se učí zvládat změny osobnosti a sociální interakce pacienta.

MUDr. Bc. Marie Harmáčková absolvovala 2. lékařskou fakultu Univerzity Karlovy v roce 2024. Od té doby pracuje jako lékařka na Neurologické klinice Fakultní Thomayerovy nemocnice a 3. LF UK v Praze a v Centru pro neurodegenerativní onemocnění tamtéž. Již na vysoké škole se věnovala výzkumu neurodegenerativních onemocnění v Laboratoři prostorové kognice FN Motol pod vedením prof. Jana Laczó a absolvovala zahraniční stáže v Keni, Rakousku a Srbsku.

kontakt: marie.harmackova@ftn.cz

Příroda jako nefarmakologický element podpory péče o lidi s demencí

Iva Holmerová

Východiska: S narůstající urbanizací se osamělost stává kritickým veřejnozdravotním problémem, který postihuje 20–30 % seniorů žijících v komunitě a až 100 % osob v ústavní péči (Pitkälä et al., 2024). Osamělost je dnes uznávána jako nezávislý rizikový faktor pro zrychlený kognitivní pokles a rozvoj klinické Alzheimerovy choroby (Cacioppo et al., 2014; Ong et al., 2016). Biologicky tento stav vyvolává dysregulaci osy HPA, zvýšenou sekreci kortizolu a neurozánětlivé procesy, které poškozují mozkové struktury (Cacioppo et al., 2014; Hawkey & Cacioppo, 2010).

Cíl: Cílem příspěvku je představit kontakt s přírodou jako inovativní nefarmakologický

element v prevenci a podpůrné léčbě demence skrze tzv. „psychologické ekosystémové služby“ (Bratman et al., 2019). Tyto služby prokazatelně zlepšují kognitivní funkce, pozornost a emoční pohodu (Bratman et al., 2019; Mygind et al., 2019).

Metodika a projekty: V rámci evropského projektu RECETAS je v Praze a dalších pěti městech testována intervence „Přátelé v přírodě“ (FIN) (Coll-Planas et al., 2024; Litt et al., 2024). Jde o formu sociálního předepisování (social prescribing), které propojuje zdravotní systém s komunitními a přírodními zdroji (Leavell et al., 2019; Litt et al., 2024). Intervence využívá skupinovou dynamiku a vrstevnickou podporu k posílení sociální koheze v městské zeleni (Coll-Planas et al., 2024; Sachs et al., 2024).

Výsledky a diskuse: Empirické důkazy potvrzují, že expozice zeleni snižuje hladinu kortizolu a zlepšuje imunitní funkce, čímž přímo působí proti psychofyziologickým drahám aktivovaným osamělostí (Jones et al., 2021; Pitkälä et al., 2024). Studie proveditelnosti z Helsinek ukazuje, že přírodní exkurze jsou realizovatelné a vysoce oceňované i u křehkých seniorů s kognitivním deficitem (Pitkälä et al., 2024). V městském prostředí Prahy sloužila příroda jako klíčový zdroj odolnosti (resilience) zejména v kontextu izolace během pandemie COVID-19 (Jansson & Pitkälä, 2021; Pitkälä et al., 2024).

Závěr: Integrace přírody do terapeutických strategií představuje nákladově efektivní přístup, který zvyšuje kvalitu života (HRQoL) a posiluje kognitivní rezervu seniorů (Coll-Planas et al., 2024; Pitkälä et al., 2024). Sociální předepisování aktivit v přírodě by mělo být zvažováno jako standardní doplněk k medicínské péči o osoby ohrožené demencí (Leavell et al., 2019; Litt et al., 2024).

Klíčová slova: demence, osamělost, kontakt s přírodou, nefarmakologická intervence, sociální předepisování, RECETAS.

Doc. MUDr. Iva Holmerová, Ph.D., je ředitelkou Gerontologického centra v Praze 8, zakladatelkou České alzheimerovské společnosti, o. p. s., členkou představenstva Alzheimer Europe Foundation a vedoucí Centra pro studium dlouhověkosti a dlouhodobé péče FHS UK. Je autorkou nebo spoluautorkou řady odborných a populárně vědeckých publikací.

kontakt: iva.holmerova@gerontocentrum.cz

Novinky v prevenci a léčbě Alzheimerovy nemoci

Jakub Hort

Současné poznatky ukazují, že účinnost prevence Alzheimerovy nemoci se liší napříč životními fázemi – od mládí přes střední věk až po seniorský věk, jak zdůrazňuje recentní analýza časopisu The Lancet. Zásadní roli přitom hraje genetická predispozice, zejména přítomnost alely APOE ε4, která významně moduluje riziko i odpověď na preventivní intervence.

Nová data z české populace získaná prostřednictvím digitální platformy Terrapino (www.terrapino.com), zahrnující přibližně 50 000 uživatelů, ukazují na významné

rezervy v oblasti životního stylu. Dominují zejména nízká fyzická aktivita, nedostatečná kognitivní stimulace a přítomnost dalších modifikovatelných rizikových faktorů. Tato zjištění potvrzují, že populační prevence má v českém prostředí stále značný nevyužitý potenciál.

Objevily se některé nové a pozitivní poznatky o účinnosti EGb761.

V oblasti léčby dochází k zásadnímu posunu díky nástupu biologické terapie zaměřené na amyloid, konkrétně monoklonálních protilátek Donanemab a Lecanemab. Tyto léky jsou určeny především pro pacienty v časných stádiích onemocnění, zejména s mírnou kognitivní poruchou (MCI) při Alzheimerově patologii, nikoli pro pokročilou demence, cévní etiologie či pacienty s významnými kontraindikacemi (např. antikoagulační léčba). Terapie je spojena s rizikem nežádoucích účinků typu ARIA (amyloid-related imaging abnormalities), které vyžadují pečlivý monitoring.

V současnosti probíhají intenzivní diskuse o organizaci péče a úhradě této léčby. Přestože nebude indikována plošně, pro správně vybranou skupinu pacientů představuje reálnou možnost zpomalení progresu onemocnění a prodloužení soběstačnosti ve stadiu MCI až o několik let. Kombinace cílené prevence napříč životem a časně indikované biologické léčby tak otevírá novou éru v managementu Alzheimerovy nemoci.

Prof. MUDr. Jakub Hort, Ph.D., působí jako vedoucí lékař Kognitivního centra a je zástupce pro vědu a výzkum na Neurologické klinice 2. LF UK a FN Motol a Homolka. Je autorem či spoluautorem celé řady vědeckých článků.

Ruce i nohy křížem: potenciál kontralaterálních pohybů v péči o osoby s demencí

Kateřina Macháčová, Hana Polanská

Demence představuje jednu z největších výzev současné geriatrické péče. Narůstá důraz na nefarmakologické intervence podporující funkční kapacitu, autonomii a kvalitu života. Fyzická aktivita je považována za klíčový faktor prevence i podpory léčby, její implementace v pobytových zařízeních však zůstává obtížná.

Exploratorní observační studie realizovaná v prostředí domova pro seniory probíhala v rámci ověřování možností implementace pohybového konceptu PERMANENTO – Věku navzdory, inspirovaného principy vývojové kineziologie. Ukázala, že i velmi křehcí obyvatelé, včetně osob s diagnózou demence, se mohou zapojit do krátkého každodenního pohybového programu a v některých případech dosáhnout stabilizace či mírného zlepšení funkční výkonnosti.

Tyto výsledky a zkušenosti se staly východiskem pro navazující výzkumný záměr zaměřený specificky na roli kontralaterálních (křížových) pohybů, ukotvený v teoretickém rámci embodied motor memory, který vychází z předpokladu, že vývojově zakotvené pohybové vzorce formované v prvním roce života mohou zůstávat

přístupné i při úbytku explicitní paměti.

Nabízí se otázka, zda propojení principů vývojové kineziologie s Labanovou analýzou pohybu, pracující s prostorovou orientací, rytmem a kvalitou pohybového projevu, může otevřít nový pohled na interhemisferickou aktivaci, tělesnou paměť a participaci osob s demencí. Může cílená práce s křížovými pohybovými vzorci představovat most mezi neurologickými mechanismy a každodenní péčí?

Mgr. Kateřina Macháčová, Ph.D., působí na Katedře aplikovaných sociálních věd Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy a v Centru pro studium dlouhověkosti a dlouhodobé péče. Věnuje se problematice funkční zdatnosti ve vyšším věku, aktivnímu stárnutí a možnostem implementace pohybových intervencí v prostředí dlouhodobé péče. Je autorkou pohybově-vzdělávacího konceptu PERMANENTO, který propojuje principy vývojové kineziologie s praktickým využitím v péči. Ve své práci usiluje o propojení výzkumu a každodenní praxe a o podporu přirozeného pohybu jako nástroje autonomie a kvality života napříč věkovými skupinami.
kontakt: katerina.machacova@permanento.cz

Fyzická aktivita, kognícia a biomarkery neurodegenerácie u seniorov so zvýšeným rizikom vzniku Alzheimerovej choroby

Katarína Ondičová, Lucia Slobodová, Barbara Ukropcová

Pravidelná fyzická aktivita patrí medzi kľúčové modifikovateľné faktory ovplyvňujúce riziko akcelerovaného kognitívneho poklesu a Alzheimerovej choroby (AD). Napriek presvedčivým epidemiologickým dôkazom o význame pohybovej aktivity v prevencii AD zostáva jej vplyv na molekulárne biomarkery neurodegenerácie u ľudí nejasný. Cieľom tejto práce je zhrnúť aktuálne poznatky a naše skúsenosti o vplyve fyzickej aktivity na kognitívne funkcie a vybrané biomarkery neurodegenerácie u starších dospelých, s poukázaním na ich potenciálne využitie v klinickej praxi. Observačné štúdie ukazujú, že vyššia úroveň fyzickej aktivity (≥ 500 – 2000 MET-minút/týždenne) je u kognitívne intaktných seniorov konzistentne spojená s nižšími plazmatickými hladinami neurofilamentu ľahkého reťazca (NfL), markeru axonálneho poškodenia, a so zmiernením negatívneho vplyvu amyloidovej záťaže na kognitívnu výkonnosť. Asociácie cvičebnej intervencie s plazmatickým pomerom $A\beta_{42}/40$ a fosforylovaným tau sú v klinických štúdiách nekonzistentné. Krátkodobé intervenčné programy aeróbného alebo aeróbně-silového tréningu (6–9 mesiacov) u kognitívne zdravých seniorov spravidla nepreukazujú signifikantné zmeny hladín $A\beta_{42}/40$, p-tau181/217, GFAP, ani NfL. U osôb s miernou kognitívnu poruchou (MCI) viedli cvičebné programy trvajúce 12–18 mesiacov (4 × týždenne) k stabilizácii kognície, najmä pamäti a exekutívnych funkcií, bez ohľadu na intenzitu cvičenia. Predpokladá sa, že fyzická aktivita spomaľuje neurodegeneratívne procesy predovšetkým redukciami axonálneho poškodenia, neurozápalu a podporou neuroplasticity, zatiaľ

čo výraznejšie zmeny amyloidových a tau biomarkerov si vyžadujú dlhodobé alebo multimodálne intervencie. V klinických štúdiách s aeróbne-silovým tréningom, ktoré realizujeme v Centre pohybovej aktivity Biomedicínskeho centra SAV, pozorujeme pozitívny vplyv pravidelného cvičenia pod odborným vedením na mozog, kognitívne funkcie a fyzickú zdatnosť seniorov. V spolupráci s Neuroimunologickým ústavom SAV stanovujeme vplyv nefarmakologickej intervencie na hladiny vybraných markerov neurodegenerácie v cirkulácii seniorov, s cieľom stanoviť ich využiteľnosť na sledovanie efektivity intervencie.

Grantová podpora: ADDIT-CE Horizon WIDERA, Grant agreement ID: 101087124; TEIDe, ERA 4 HEALTH NUTRIBRAIN-014 (MVTS); FWF, Austria science fund KLI – 1122; Matching Horizont Ukropcova – POO 09I01-03-V04-00077

MVDr. Katarína Ondičová, Ph.D., absolvovala štúdium veterinárnej medicíny na Univerzite veterinárskeho lekárstva v Košiciach a doktorandské štúdium na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Od roku 2024 sa v Biomedicínskom centre SAV venuje klinickému výskumu nefarmakologických stratégií podpory zdravého starnutia mozgu a ich vplyvu na fyzickú zdatnosť, metabolizmus a kognitívne funkcie u seniorov ako aj stanoveniu biomarkerov neurodegenerácie, ktoré súvisia s rizikom Alzheimerovej choroby.
kontakt: katarina.ondicova@savba.sk

Nová funkcionálna „Test paměti Harrison Basic“ a prvni mezinárodní publikované výsledky – aplikace Terrapino

Jan Pavlík

Mobilní zdravotní aplikace představují škálovatelné nástroje pro podporu veřejného zdraví, včetně zdraví kognitivního. Činí tak prostřednictvím edukace, motivace, zvyšování adherence uživatelů a uplatňování personalizovaného přístupu k péči o zdraví. Mobilní aplikace Terrapino obsahuje nástroje pro screening demence a umožňuje stanovit riziko rozvoje onemocnění pomocí tzv. ARA skóre (Alzheimer's Risk Assessment Score). Dále nabízí preventivní opatření zaměřená na oddálení nástupu onemocnění. Nově je v aplikaci dostupný Test paměti Harrison Basic, jehož autorem je britský psycholog profesor John Harrison, Ph.D. Ten se dlouhodobě zabývá měřením kognitivních funkcí a je autorem řady testů využívaných v klinických studiích u Alzheimerovy nemoci či depresí. V rámci tohoto sdělení se zaměříme primárně na tuto novou funkcionálnu a na prezentaci již publikovaných výsledků.

MUDr. Jan Pavlík, MBA, ukončil Lékařskou fakultu MU Brno v roce 1996, krátce působil jako lékař. Více než 20 let se pohybuje ve farmaceutickém průmyslu na různých manažerských pozicích. V současné době má vlastní poradenskou společnost.

Dále je spoluzakladatelem společnosti AlzheimerChain Foundation s.r.o., která vyvíjí mobilní aplikaci Terrapino, a společnosti Neurona Lab, a.s., která se zabývá diagnostikou neurodegenerativních onemocnění s využitím umělé inteligence.
kontakt: jan.pavlik@alzheimchain.com

Než ztratím sama sebe

Věra Ryšavá

Jmenuji se Věra Ryšavá a je mi 70 let. Již pět let se vyrovnávám s diagnózou Alzheimerova nemoci s časným začátkem. Po sdělení mé diagnózy, které v mých očích nebylo příjemné a lidské, nastalo období otázek: „Proč zrovna já?“, „To nemůže být pravda, v rodině ani u příbuzných nevím o nikom, kdo by tím trpěl.“, „Co mne čeká a v jakém časovém horizontu?“ Spousta otázek a kde hledat odpovědi?

ČALS mi poskytla spoustu odpovědí a tím pádem i daleko větší vnitřní zklidnění, které jsem potřebovala. Umožnila mi i stát se členkou EWGPWD, která je součástí AE. Tím pádem jsem dostala i možnost získávat i další informace a hlavně možnost poznat lidi, kteří mají stejné nebo podobné problémy, hovořit s nimi, sdílet své pocity, názory a hlavně cítit sounáležitost a to si myslím, je velmi důležité pro člověka po sdělení diagnózy Alzheimer s časným začátkem.

Mé vnitřní otázky se během času začaly měnit z polohy „Proč?“ na otázky „Co?“ – svou nemoc jsem začala brát jako fakt, smířila jsem se s tím. Začala jsem se zaměřovat na to, co mohu já sama nebo, přesněji řečeno, co je v mých silách udělat, abych si svoji současnou soběstačnost udržela co nejdéle a můj život mohl být kvalitní, co nejdéle to půjde, než ztratím sama sebe.

Změna stravy, snaha o udržování fyzické i mentální aktivity a sociálního kontaktu. Snažím se podílet i na odstraňování stigma kolem této nemoci účastí i na různých akcích.

Při jednom z mých rozhovorů s lékařem, kdy mi řekl: „Víte, pro vás to bude svým způsobem snazší, vy si nebudete spoustu věcí uvědomovat, ale daleko těžší to bude pro vaše blízké,“ jsem si v té chvíli o to více uvědomila, že já se mohu snažit sebevíc, ale že je i velmi důležité, aby i společnost a hlavně systém byly nastaveny tak, aby nejen mým blízkým, ale vůbec pečujícím, kteří se snaží uchovat důstojnost a kvalitu života lidí s demencí do konce, byl systém co nejvíce nápomocný a nenechával je v tom samotné.

Někdy si říkám, že je to boj s větrnými mlýny, ale optimismus mne ještě úplně neopustil, stále ještě nějaký mám. Čerpám ho ze setkávání s lidmi, kterým není tato problematika lhostejná a kteří se snaží o změny k lepšímu, někdy s většími či menšími překážkami; důležité ale je, že ta snaha tu je. A proto se i já snažím. Díky všem za to.

Věře Ryšavé byla v prosinci 2020 diagnostikována Alzheimerova nemoc. Po nelehkém počátečním období po získání diagnózy je nyní odhodlána sdílet své poznatky a pocity, a tak svým dílem přispět ke zlepšení péče a pomoci lidem s demencí nejen

v České republice, ale i za jejími hranicemi. Zapojuje se do činnosti EWGPWD a je také členkou „Mezioborové a meziresortní pracovní skupiny pro koncepční řešení problematiky Alzheimerovy nemoci a obdobných onemocnění“ při vytváření NAPANu v České republice.

Zpomalení stárnutí je klíčem k prevenci demence

Kateřina Sheardová

Nejčastější příčinou demence jsou neurodegenerativní změny mozku, především Alzheimerova nemoc, ale může mít i jiné příčiny související s životním stylem a civilizačními nemocemi. Dle Zprávy komise Lancet z roku 2024 bylo definováno 14 potenciálně ovlivnitelných rizikových faktorů, které by mohly zpozdit nástup či úplně zredukovat 45 % případů demence. Jednou z hlavních příčin vzniku neurodegenerativních onemocnění je srážení specifických bílkovin v mozku, které je způsobeno hromaděním odpadních látek. Dalším klíčem k prevenci demence je nový objev glymfatického systému mozku, který je přímo zodpovědný za čištění mozku od těchto odpadních látek. Funkce tohoto systému se ve stáří zhoršuje. Existují ale možnosti, jak glymfatický systém udržovat aktivní, a tím zpomalit stárnutí mozku a snížit riziko vzniku demence.

MUDr. Kateřina Sheardová, Ph.D., je spoluzakladatelkou české národní studie stárnutí Czech Brain Aging Study (www.cbas.cz), která probíhá na půdě Mezinárodního centra klinického výzkumu FN u svaté Anny v Brně. Doktorát z medicíny získala na Masarykově Univerzitě v Brně a Ph.D. z oblasti neurověd na Karlově Univerzitě v Praze. Reprezentuje Českou republiku v panelu pro demence Evropské neurologické akademie (EAN) a je členkou vědeckých rad několika mezinárodních výzkumných institucí a také farmaceutických firem, které se zabývají výzkumem časné diagnostiky, terapie a prevence Alzheimerovy nemoci. Je vítězkou ceny manželů Strmiskových za přínos k výzkumu Alzheimerovy choroby za rok 2021. Jako neurolog pracuje s pacienty s širokým spektrem neurodegenerativních onemocnění a potíží s pamětí.

kontakt: centrum.pameti@fnusa.cz

Sociální zabezpečení pro seniory a jejich pečující, novinky v roce 2026

Jana Venclová

Od roku 1924 v naší republice existuje posuzování zdravotního stavu pro účely sociálního zabezpečení. Od 1. 1. 2024 vznikl Institut posuzování zdravotního stavu (IPZS), který je orgánem sociálního zabezpečení a vydává pro jeho účely posudky.

Geriatr se jako ošetřující lékař (v nemocnici i v ambulanci) setkává u svých pacientů

také s jejich potřebami ze sociální oblasti. Někdy stačí ošetřovné nebo dlouhodobě ošetřovné, které řeší zákon o nemocenském pojištění. Pokud je zdravotní stav dlouhodobě nepříznivý, žádá pacient někdy o příspěvek na péči nebo na zvláštní pomůcku, nebo o přidělení průkazu osoby zdravotně postižené s příspěvkem na mobilitu.

Žádost uplatňuje fyzická osoba, která je pacientem ošetřujícího lékaře (geriatra), na úřadě. Úřad, který vede řízení, žádost klienta zaeviduje a pak požádá IPZS o posudek. Od roku 2024 se plánují změny v procesech správního řízení o dávkách, ale posuzování pro tyto účely je stále v gesci IPZS. Od 7/2025 může osoba v terminálním stavu s předpokladem dožití jednoho roku získat příspěvek na péči III. stupně i bez posudku na základě potvrzení vystaveného ošetřujícím lékařem. Skutečnost, že je senior po úrazu či operaci, nebo i po delší hospitalizaci, není automatickým důvodem k uznání zdravotní podmínky za splněnou.

IPZS shromažďuje podklady, aby mohl vydat posudek. Hlavním podkladem pro posouzení je zdravotnická dokumentace, tedy např. soubor zpráv o léčení na geriatricii a jeho výsledku. Stav by se měl hodnotit po ukončení základní léčby a rehabilitace. Posuzovat do budoucna nelze. Posudek vychází z objektivních nálezů, nikoliv z dojmů nebo subjektivních stesků. Výsledek posouzení závisí na kvalitě podkladové dokumentace a nemusí respektovat doporučení ošetřujícího lékaře.

IPZS žádá ošetřujícího lékaře o vyšetření žadatele (jeho pacienta) s vyplněním formuláře. V roce 2026 přibyl 2 nové výkony bez vyšetření, které může IPZS od ošetřujícího lékaře žádat. Je to výpis ze zdravotnické dokumentace a vyjádření OL k průběhu léčby bez vyšetření pacienta. Doplněno je ve Věstníku č. 19/2025, který obsahuje mj. upravený cenový předpis MZ ČR s cenami specifických zdravotních výkonů pro MPSV pro rok 2026.

MUDr. Jana Venclová je ředitelkou odboru lékařské posudkové služby ČSSZ. Atestaci z nástavbového oboru posudkové lékařství získala v roce 1999, od roku 2010 je znalkyní z oboru zdravotnictví, odvětví posudkové lékařství. Čtrnáct let pracovala jako posudková lékařka na Okresní správě sociálního zabezpečení, od roku 2016 pracuje pro LPS na ústředí ČSSZ.

kontakt: jana.venclova@cssz.cz

Ten, ktorého som nechcela milovať – odpustenie neprichádza samo. Liečebnopedagogická intervencia v kontexte rodinnej starostlivosti o osobu žijúcu s demenciou

Mária Wirth

Starostlivosť o blízkeho žijúceho s demenciou často zahŕňa komplexné emocionálne výzvy, najmä ak je rodinná anamnéza poznačená nespracovanou traumou a dysfunkčnými vzťahmi. Predkladaná kazuistika predstavuje príbeh pani Alice, 64-ročnej dcéry, ktorá sa stará o svojho otca s neskorým nástupom demencie. Jej

opatrovateľská skúsenosť bola výrazne ovplyvnená skúsenosťami z detstva, súvisiacimi s domácim násilím, čo negatívne formovalo jej schopnosť nadviazať empatický vzťah v roli neformálneho opatrovateľa. Napriek predchádzajúcej psychoterapeutickej podpore v rámci multidisciplinárneho tímu prispela až samotná skúsenosť starostlivosti o rodiča s demenciou k zásadnému prehodnoteniu vlastných postojov.

Cieľom kazuistiky je prezentovať špecifické možnosti liečebnopedagogickej intervencie v situáciách, keď počas starostlivosti vypláva na povrch trauma z detstva, ktorá bráni rozvoju empatického prístupu k rodičovi žijúcemu s neurodegeneratívnym ochorením. Intervencia využívala pedagogické a podporné prístupy na spracovanie náročných emocionálnych reakcií, posilňovanie reziliencie a rozvoj adaptačných stratégií zvládania.

Dvanásťmesačná intervencia sa zamerala na edukáciu o demencii, podporu sebaprijatia, nastavovanie hraníc v rodinných vzťahoch a spracovanie traumatických skúseností prostredníctvom individuálnej a skupinovej práce. Použité metódy zahŕňali kognitívne prehodnocovanie, tréning komunikačných zručností, metódu Validácie Naomi Feil®, grafickú analýzu potrieb, prácu s biografiou, rodinnú konšteláciu a relaxačné techniky.

Intervencia viedla k rozvoju emocionálnej empatie voči otcovi, k reinterpretácii minulých skúseností a lepšiemu porozumeniu konaniu rodiča. Došlo k stabilizácii emocionálneho prežívania a posilneniu schopnosti využívať adaptačné stratégie, čo prispelo k udržateľnosti starostlivosti a prevencii vyhorenia.

Kazuistika potvrdzuje význam liečebnopedagogického prístupu, ktorý spája edukáciu o ochorení s emocionálnou podporou neformálneho opatrovateľa. Pre prax odporúčame systematickú psychoedukáciu, prácu s rodinným kontextom a rozvoj komunikačných zručností v bezpečnom prostredí, ktoré umožňuje spracovanie emócií a posilňuje duševnú hygienu opatrovateľa.

Mgr. Mária Wirth, Ph.D., je liečebná pedagogička a lektorka so zameraním na nefarmakologickú podporu osôb žijúcich s demenciou a ich príbuzných v starostlivosti. Viac ako 20 rokov sa venuje vzdelávaniu pracovníkov v pomáhajúcich profesiách, komunikácii a posilňovaniu reziliencie opatrovateľov. Je certifikovanou Validation® Teacher podľa Naomi Feil® a spoluzakladateľkou OZ TERAPEUTIKA. Pôsobí v Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti a ako externá pedagogička na SZU v Bratislave.

kontakt: mariawirthx@gmail.com

Workshopy

Koordinovaná podpora a péče o lidi s demencí – od fragmentace k integraci

Alžběta Bártová, Lucie Rybyšarová

Současná praxe v ČR se potýká s vysokou mírou fragmentace, kdy chybí jednotná odpovědnost za určení potřeb a zajištění vstupu do služeb. Až 47 % osob se střední a vysokou potřebou péče se tak ocitá v tzv. care gap (mezeře v péči), kdy jim formální služby nejsou dostupné v potřebném rozsahu. Cílem praktického workshopu je představit a společně s účastníky nastavit nástroje pro koordinovanou a integrovanou podporu, které umožňují lidem s demencí setrvat co nejdéle v domácím prostředí. Workshop se odklání od prostého „síťování“ (které je v české praxi často neúčinné) a směřuje k případové koordinaci.

Mgr. Alžběta Bártová, Ph.D., vystudovala Husitskou teologickou fakultu při Karlově Univerzitě v Praze obor Husitská teologie – Psychosociální vědy. Na Fakultě humanitních studií v roce 2021 absolvovala doktorský program Studia dlouhověkosti s disertačním projektem v oblasti podpory nezávislého života lidí s demencí. Při studiu byla spoluřešitelkou projektu GAUK č. 760219 Uspokojené a neuspokojené potřeby zvláště vulnérabilních pacientů vyššího věku v domácí a lůžkové péči. V současné době je spoluřešitelkou mezinárodního projektu RECETAS (Re-imagining Environments for Connection and Engagement: Testing Actions for Social Prescribing in Natural Spaces). V roli mentora se podílí na výuce doktorandů Studii dlouhověkosti. Působí jako sociální pracovníce a podpora péče o lidi s demencí.

Mgr. Lucie Rybyšarová má více než 20 let zkušeností z práce v sociálních službách, především v práci se seniory a lidmi s komplexními potřebami. Dlouhodobě se věnuje koordinaci péče a propojování služeb v praxi, mimo jiné i ze zkušenosti z odborného týmu Ministerstva práce a sociálních věcí. Je spoluzakladatelkou Národního centra case managementu a působí také jako lektorka v této oblasti. Původně je zdravotní sestra, následně ergoterapeutka a sociální pracovníce, což jí umožňuje dívat se na potřeby klientů v širších souvislostech. Spolupracuje také s Centrem pro studium dlouhověkosti. Vedle praxe se věnuje i vzdělávání, přednáší na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy a na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy.

Poradenství prakticky. Podpora na cestě k diagnóze syndromu

demence (pro absolventy kurzu ETP; 6 hod)

Eva Jarolímová, Lucie Hájková

Cesta k diagnostice, například neurokognitivního onemocnění, je často náročná a nejednoznačná. Rodiny se mnohdy ocitají bez znalosti optimální cesty v systému a bez informací o tom, kdo je zodpovědný za stanovení diagnózy. Navíc, příznaky demence se mohou projevat i odmítáním návštěvy lékaře, což brání včasné intervenci. Výsledkem těchto prodlev je, že mnoho lidí s demencí žije bez včasné adekvátní podpory, přestože správná diagnóza je klíčová pro zahájení účinné léčby a získání nezbytných sociálních služeb, které mohou zpomalit progresi nemoci.

Tento vzdělávací program, který navazuje na kurz Edukace a trénink poradců – odborné sociální poradenství pro lidi se syndromem demence a jejich rodinné příslušníky, reaguje na komplexní výzvy, jimž rodiny čelí při zajišťování včasné lékařské péče pro své blízké s nastupujícími změnami v chování či soběstačnosti. Cílem kurzu je poskytnout sociálním pracovníkům a poradcům konkrétní nástroje a strategie, které jim umožní efektivně pomáhat rodinám orientovat se v systému, zajistit komplexní a koordinovanou podporu a přispět tak k rychlejšímu přístupu k diagnóze.

PhDr. Eva Jarolímová, Ph.D., pracuje jako konzultantka a psycholožka České Alzheimerovské společnosti, věnuje se problematice pečujících rodin, seniorů s demencí a diagnostice kognitivní poruchy. Pracuje ve vedení pracovní skupiny pro geropsychologii při Českomoravské psychologické společnosti v Praze, je lektorkou řady kurzů a věnuje se pedagogické a vědecko-výzkumné činnosti na FF UK a HTF UK v Praze.

kontakt: eva.jarolimova@alzheimer.cz

Mgr. Lucie Hájková působí v České Alzheimerovské společnosti již od roku 2007, kdy začala koordinovat menší tým pracovníků terénního respitní služby. Momentálně působí na pozici konzultantky odborného sociálního poradenství ČALS, a i nadále zprostředkovává komunikaci s kontaktními místy ČALS a koordinuje projekt Dny paměti. Setkat se s ní můžete také v rámci kurzů jak pro pečující, tak pro pracovníky v sociálních službách, které ČALS pořádá. Může se stát, že k vám zavítá i v rámci certifikace Vážka®, kde působí jako auditorka. Dlouhodobě se zabývá hledáním způsobů, jak zlepšovat kvalitu života lidí s demencí i jejich pečujících. Inspiraci hledá i v příkladech dobré praxe ze zahraničí, proto v létě 2024 absolvovala kurzy Positive Approach to Care pod vedením Teepy Snow.

kontakt: lucie.hajkova@alzheimer.cz

PERMANENTO V PRAXI: Žádné další rady, ale vlastní zkušenost

Kateřina Macháčová

Existuje milion rad, jak se hýbat – s demencí i bez ní. Radíme druhým, vysvětlujeme, motivujeme... a díváme se, že to ostatní nedělají. Co když to ale není o nich? Co když je třeba začít u sebe a teprve potom předávat dál?

Tento workshop vychází z jednoduchého předpokladu: nemůžeme účinně předávat něco, co sami nežijeme. Má-li být pohyb nástrojem podpory autonomie klientů, musí nejprve projít tělem pečujícího. Tentokrát nebudeme o pohybu pouze mluvit, ale budeme se především hýbat. Společně si vyzkoušíme tři klíčové principy a pět jednoduchých pohybů (včetně jejich modifikací) inspirovaných vývojem kineziologií (vědomé dýchání, pohyby hlavou, přetáčení, houpání a kontralaterální vzorce). Jsou to právě ty pohyby, díky nimž jsme se dokázali v prvním roce života vzpřímit a postavit na vlastní nohy.

Nepamatuji si je, ale naše tělo je důvěrně zná.

Na tomto workshopu zažijete rozdíl mezi „hýbat tělem“ a „nechat tělo se hýbat“. Uvědomíte si, že pohyb může probíhat i bez neustálé kontroly hlavou. Právě tato tělesná zkušenost může zůstat dostupná i tehdy, když kognitivní schopnosti slábnou. Na vlastním těle si prožijete širší souvislosti a pochopíte, proč a jak lze prostřednictvím těchto pohybových základů podpořit bezpečnější přesuny, změny poloh, oblákání i další každodenní úkony péče včetně vlastní kvality života.

Proto žádné další rady.

Nejprve zkušenost.

Možná pak zjistíte, že se chcete hýbat sami a pohyb přirozeně přenesete i do péče o své klienty.

Mgr. Kateřina Macháčová, Ph.D., působí na Katedře aplikovaných sociálních věd Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy a v Centru pro studium dlouhověkosti a dlouhodobé péče. Věnuje se problematice funkční zdatnosti ve vyšším věku, aktivnímu stárnutí a možnostem implementace pohybových intervencí v prostředí dlouhodobé péče. Je autorkou pohybově-vzdělávacího konceptu PERMANENTO, který propojuje principy vývojové kineziologie s praktickým využitím v péči. Ve své práci usiluje o propojení výzkumu a každodenní praxe a o podporu přirozeného pohybu jako nástroje autonomie a kvality života napříč věkovými skupinami.

kontakt: katerina.machacova@permanento.cz

Sexuální a vztahový wellbeing jako prevence demence a jedna z cest k udržení kvality života při onemocnění

Jolana Novotná

Workshop se zaměřuje na opomíjenou oblast lidských potřeb v sociálních službách – na intimitu a vztahový wellbeing seniorů a seniorek. Pro pracovníky a pracovnice v přímé péči bývá sexualita klientů* klientek žijících s demencí často zdrojem nejistoty či etických dilemat. Tento workshop nabízí odborný vhled do problematiky: naplněná potřeba blízkosti a respektování partnerské identity slouží jako významná prevence sociální izolace a s ní spojeného kognitivního úpadku.

V první části workshopu se budeme věnovat mapování benefitů, které přináší naplněná sexualita a vztahy ve vyšším věku, a pojmenujeme úskalí, jimž v této oblasti čelí lidé s demencí a jejich blízcí. Ukážeme si, jak pozitivní vztahové podněty pomáhají mírnit neklid či úzkost, což usnadňuje každodenní péči. Druhá část představí vybrané praktické možnosti sociální práce: od vytváření bezpečného prostoru pro intimitu v institucích přes nastavování etických hranic až po způsoby, jak citlivě otevírat téma sexuality a vztahů s klienty i jejich rodinami.

Cílem workshopu je vybavit pracovníky a pracovnice v sociální oblasti argumenty a odvahou vnímat vztahový wellbeing jako legitimní součást kvalitní péče a nástroj k udržení důstojnosti všech zúčastněných stran.

Mgr. Jolana Novotná vystudovala Filozofickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci a později si doplnila vzdělání o profesní kvalifikaci poradkyně pro pozůstalé. Během poradenství se zabývá také tématy sexuality a intimity po ztrátě životního partnera/partnerky. V organizaci Platforma pro rovnoprávnost, uznání a diverzitu, z. s., zakládala program zaměřený na LGBT stárnutí. Již několik let pracuje jako lektorka v organizaci Freya, kde se specializuje na téma sexuality lidí v seniorském věku.*

kontakt: novotna@freya.live

Bez pera a papíra – kreativní způsoby jako stimulovat kognitivní funkce u seniorů s mírnou kognitivní poruchou

Mária Wirth

Workshop vede léčebná pedagogička s viac ako 23-ročnou praxou v práci so seniormi, najmä s ľuďmi s demenciou. Jej kreatívne srdce a odpor k stereotypu sa prirodzene premietajú do spôsobu, akým tvorí a realizuje aktivity – živé, zmysluplné a rešpektujúce individualitu každého človeka.

Vychádza z dlhoročných praktických skúseností zo sociálnych a zdravotníckych zariadení, kde sa denne stretáva s rôznorodosťou potrieb, schopností a limitov starších ľudí. Špecializuje sa na neštandardné, nízkonákladové metódy stimulácie

kognitívnych funkcií, ktoré podporujú zachovanie dôstojnosti, pocitu kompetencie a radosti zo zapojenia do činnosti.

Workshop pristupuje ku kognícii komplexne ako k ucelenému systému mentálnych procesov, ktoré sa navzájom ovplyvňujú a formujú spôsob, akým seniori vnímajú, reagujú a prežívajú svet. Kreativita tu neplní len úlohu „zábavy“ – eliminuje stres z výkonu a riziko pocitu neúspechu tým, že ponúka voľnosť pre fantáziu a riešenie úloh vlastným spôsobom. Kreativne a hravé aktivity zároveň ponúkajú priestor na oddych, relax a uvoľnenie napätia, čo prispieva k celkovej pohode účastníkov.

Dôležitou súčasťou workshopu je aj podpora sociálnych kontaktov – vnútorná motivácia zapojiť sa a byť súčasťou komunity pôsobí ako ochrana pred izoláciou a pocitmi samoty. Priestor pre autonómiu a sebavyjadrenie motivuje k iniciatíve, posilňuje vlastné kompetencie a aktivuje vnútorné zdroje, čím sa podporuje pocit identity a zmysluplnosti činnosti.

Účastníci získajú:

- praktické tipy na úpravu úloh a cvičení podľa individuálnych možností účastníkov,
- know-how pre rôzne typy úloh a cvičení prispôsobených potrebám seniorov,
- ukážky nízkonákladových pomôcok pre motivujúce a zmysluplné aktivity,
- vlastnú skúsenosť s cvičeniami, ktoré vytvárajú hravú, podpornú atmosféru a pochopenie ich aplikácie v bežnej praxi.

Atmosféra workshopu je hravá a podporná – účastníci si aktivity sami vyskúšajú, čo im pomôže lepšie pochopiť princípy ich využitia a preniesť ich do každodennej profesionálnej práce.

Mgr. Mária Wirth, Ph.D., je liečebná pedagogička a lektorka so zameraním na nefarmakologickú podporu osôb žijúcich s demenciou a ich príbuzných v starostlivosti. Viac ako 20 rokov sa venuje vzdelávaniu pracovníkov v pomáhajúcich profesiách, komunikácii a posilňovaniu reziliencie opatrovateľov. Je certifikovanou Validation® Teacher podľa Naomi Feil® a spoluzakladateľkou OZ TERAPEUTIKA. Pôsobí v Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti a ako externá pedagogička na SZU v Bratislave.

kontakt: mariawirthx@gmail.com

Sborník abstraktů
Vydala Česká alzheimerovská společnost, o.p.s.
Praha 2026